

Súd: Okresný súd Nitra
Spisová značka: 16C/104/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4123240599
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 10. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Boris Šiška, PhD.
ECLI: ECLI:SK:OSNR:2023:4123240599.1

Uznesenie

5 16C/104/2023

Okresný súd Nitra, v právnej veci navrhovateľky : A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. XX, D., proti strane, ktorá návrh nepodala : E. B., nar. XX.XX.XXXX trvale bytom D., toho času F. XX, D. v konaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

2 16C/104/2023

I. N a r i a d ť u j e sa neodkladné opatrenie, ktorým sa E. B., nar. XX.XX.XXXX, zakazuje priblížiť sa k navrhovateľke A. B., nar. XX.XX.XXXX na vzdialenosť menšiu ako 20 metrov, s výnimkou účasti na úkonoch trestného konania, správneho konania, priestupkového konania alebo civilného konania na ktoré bude osoba, ktorá návrh nepodala (E. B.) predvolaná, alebo sa dostaví na základe predchádzajúcej výzvy a to len v rozsahu nevyhnutnom pre zabezpečenie jej riadnej účasti na týchto úkonoch.

II. Navrhovateľke sa p r i z n á v a proti osobe, ktorá návrh nepodala nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%, s tým, že o výške náhrady trov konania rozhodne po právoplatnosti tohto uznesenia, súd samostatným uznesením ktoré vydá súdny úradník.

III. Navrhovateľka je povinná zaplatiť Slovenskej republike prostredníctvom Okresného súdu Nitra súdny poplatok z návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vo výške 33 eur do 3 dní od právoplatnosti tohto uznesenia.

IV. Strany sa poučujú, že môžu podať návrh na zrušenie neodkladného opatrenia, ak odpadnú dôvody, pre ktoré bolo nariadené.

o d ô v o d n e n i e :

2 16C/104/2023

1. Navrhovateľka podala dňa 31.10.2023 návrh na nariadenie neodkladného opatrenia podľa § 325 ods. 2 písm. h) CSP, s tým, aby súd uložil osobe, ktorá návrh nepodala, zákaz priblížiť sa na vzdialenosť 50 metrov. Vo svojom návrhu uviedla, že osoba, ktorá návrh nepodala je jej manžel, ktorý sa voči nej správal vulgárne, postupne začal vo väčšej miere konzumovať alkoholické nápoje. Jeho správanie sa zhoršovalo, raz ju udrel päšťou do hlavy. V poslednej dobe bol opitý každý deň, nevedela, čo má od neho čakať, boja sa ho aj jej deti. Dňa 21.10.2023 si od nej vzal 10 eur a odišiel z bytu. Následne sa vrátil okolo 10:30, bol opitý a pýtal od nej ďalšie peniaze. Opisala, že pri incidente na ňu kričal a vulgárne jej nadával. Chytil ju pod krk a udrel o skriňu. E. D., ktorý ju bránil udrel päšťou do tváre. Policajti ho vykázali zo spoločného obydlija na 14 dní. Nariadením neodkladného opatrenia sa vyrieši otázky jej ochrany a ochrany detí pred násilím z jeho strany.

2. K návrhu navrhovateľka pripojila úradný záznam Okresného riaditeľstva PZ v Nitre zo dňa 21.10.2023, potvrdenie o vykázaní zo spoločného obydlija zo dňa 21.10.2023, sobášny list a rodný list maloletej G. B..

3. Podľa § 324 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

4. Podľa § 324 ods. 3 CSP, neodkladné opatrenie súd nariadi iba za predpokladu, ak sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením.

5. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

6. Podľa § 325 ods. 2 písm. h) CSP, neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby sa na určenú vzdialenosť nepribližovala alebo iba obmedzene približovala k osobe, ktorej telesná integrita alebo duševná integrita môže byť jej konaním ohrozená.

7. Podľa § 328 odsek 1 CSP, ak súd nepostupoval podľa § 327, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

8. Súd nariadi neodkladné opatrenie na základe návrhu len vtedy, ak sú splnené zákonné predpoklady ustanovené v § 325 ods.1 CSP, pričom tento návrh na nariadenie neodkladného opatrenia musí obsahovať náležitosti uvedené v § 326 CSP. Z týchto ustanovení je zrejmé, že súd môže nariadiť neodkladné opatrenie iba vtedy, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery strán alebo existuje obava, že exekúcia rozhodnutia bude ohrozená. Nariadenie neodkladného opatrenia je prípustné a opodstatnené vtedy, ak sa tvrdí a osvedčí, že existuje právny vzťah medzi stranami, tento vyžaduje bezodkladnú úpravu a osvedčí sa dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana. Pre nariadenie neodkladného opatrenia nie je potrebná taká miera dôkaznej istoty, ako pre vydanie rozhodnutia vo veci samej. Je však potrebné, aby boli aspoň v základnej miere osvedčené skutočnosti odôvodňujúce potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, ako aj dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana. Dôkazné bremeno, resp. bremeno osvedčenia spočíva výlučne na navrhovateľovi neodkladného opatrenia. Preukázanie alebo aspoň osvedčenie skutočností odôvodňujúcich nariadenie predbežného opatrenia posudzuje súd len podľa obsahu návrhu a k nemu pripojených listín. Neodkladným opatrením by nemalo dochádzať k zásahu do práv nad nevyhnutnú mieru.

9. Vzhľadom na charakter neodkladných opatrení pred ich nariadením nemusí súd dodržať formálny postup určený na dokazovanie a zisťovať všetky skutočnosti potrebné pre rozhodnutie vo veci samej. To však neznamená, že môže nariadiť neodkladné opatrenie bez osvedčenia aspoň základných skutočností, ktoré by umožnili prijať záver o dôvodnosti a trvaní nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana, a bez osvedčenia potreby neodkladne upraviť pomery. Pojem potreba bezodkladne upraviť pomery medzi stranami sporu je treba vykladať tak, že bez tejto úpravy vzťahov súdom, by strane sporu hrozila ťažko napravitelná ujma.

10. Súd prvom rade skúmal podmienku uvedenú v § 324 ods. 3 CSP, ergo či sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením. Súd dospel k záveru, že vzhľadom na predmet konania, nie je možné účel dosiahnuť zabezpečovacím opatrením, vo vzťahu ktorému má neodkladné opatrenie subsidiárny charakter. Podľa názoru súdu navrhovateľka správne podala návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, a to aj vzhľadom na charakter požadovaného návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia.

11. Po oboznámení sa s obsahom návrhu, predloženými listinnými dospel súd záveru, že navrhovateľka podala návrh na nariadenie neodkladného opatrenia podľa § 325 ods. 2 písm. h) CSP. Táto skutočnosť vyplýva aj z opisu skutkových okolností uvedených v návrhu.

12. Súd preskúmal návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ako aj dôkazy predložené navrhovateľkou, pričom dospel k jednoznačnému záveru, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia je dôvodný, preto mu v celom rozsahu vyhovel. Súd ďalej zdôrazňuje, že pre nariadenie neodkladného opatrenia nie je potrebná taká miera dôkaznej istoty ako pre vydanie rozhodnutia vo

veci samej. Je však potrebné, aby boli aspoň v základnej miere osvedčené skutočnosti, odôvodňujúce potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavy, že exekúcia bude ohrozená, ako aj dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému má byť poskytnutá ochrana.

13. Z návrhu navrhovateľky je zrejmé, že navrhuje nariadiť neodkladné opatrenie na ochranu svojho života a zdravia. Z potvrdenia o vykázaní z obydlija zo dňa 21.10.2023 vyplýva, že osoba, ktorá návrh nepodala bola vykázaná na 14 dní z obydlija. Z obsahu úradného záznamu vyplýva, že navrhovateľka podala oznámenie o podozrení zo spáchania priestupku proti občianskemu spolunažívaniu podľa § 49 ods. 1 písm. e) zákona o priestupkoch, ktoré sa má týkať osoby, ktorá návrh nepodala (hoci v úvode tohto záznamu je pravdepodobne omylom uvedený ako deň oznámenia deň 05.01.2023, ktorý nekorešponduje s dňom vyhotovenia úradného záznamu). Z obsahu ďalej rezultuje popis incidentu zo dňa 21.10.2023 z ktorého má vyplývať agresívne správanie sa osoby, ktorá návrh nepodala. Pred nariadením neodkladného opatrenia podľa § 325 ods. 2 písm. h) CSP postačuje, ak je osvedčené dôvodné podozrenie z násilia.

14. Pretože súd mal za osvedčené, že podmienky na nariadenie neodkladného opatrenia podľa § 325 ods. 2 písm. h) CSP sú splnené, uložil osobe, ktorá návrh nepodala, aby sa nepriblížila k navrhovateľke na vzdialenosť menšiu ako 20 metrov, čo súd považoval za adekvátne a primerané. V predmetnej veci, podľa názoru súdu navrhovateľka osvedčila základné skutočnosti potrebné pre záver o nevyhnutnosti dočasnej úpravy pomerov strán podľa § 325 ods. 2 písm. h) Civilného sporového poriadku. Vzhľadom na vyššie popísané osvedčené skutočnosti je potrebné predbežne a dočasne poskytnúť navrhovateľke ochranu pred ohrozením jej duševnej a nedá sa vylúčiť, že i telesnej integrity. To, že duševná integrita navrhovateľky bola doterajším správaním sa osoby, ktorá návrh nepodala ohrozená, nesporne nasvedčujú aj predložené listinné dôkazy a to predovšetkým potvrdenie o vykázaní z obydlija, ako aj úradný záznam ORPZ Nitra. Za daných osvedčených okolností je nesporným nárok navrhovateľky na zachovanie telesnej a duševnej integrity, pričom bola osvedčená aj potreba bezodkladne za týmto účelom upraviť pomery medzi stranami. Bolo nevyhnutné súdnym rozhodnutím v podobe neodkladného opatrenia poskytnúť ochranu navrhovateľke, pred ohrozením jej integrity zo strany osoby, ktorá návrh nepodala. V tomto kontexte súd ešte poznamenáva, že vzhľadom na tvrdené požívanie alkoholických nápojov osobou, ktorá návrh nepodala, nie je možné vylúčiť opakované zásahy do psychickej a telesnej integrity navrhovateľky.

15. Ďalej súd poznamenáva, že neposudzuje a neskúma, či zo strany osoby, ktorá návrh nepodala skutočne došlo k násilnému správaniu voči navrhovateľke, a preto nijako nie je dotknutá prezumpcia nevinoty osoby, ktorá návrh nepodala. Preukázanie násilného správania môže byť predmetom iba priestupkového, resp. trestného konania. Nad rámec návrhu navrhovateľky súd vymedzil výnimky zo zákazu priblíženia sa k nej, keďže podľa názoru súdu bolo potrebné osobitne upraviť situácie, v ktorých bude stretnutie navrhovateľky a osoby, ktorá návrh nepodala a nevyhnutné pre prípadné konania pred štátnymi orgánmi, orgánmi činnými v trestnom konaní, správnymi orgánmi, keďže toho času sa preukázateľne vedie priestupkové konanie, ktorého účastníkmi by mohli byť práve strany konania.

16. V neposlednom rade, súd uvádza, že upravil vzdialenosť na ktorú sa nesmie osoba, ktorá návrh nepodala priblížiť k navrhovateľke. Súd vzdialenosť 50 metrov považoval za neprímerane veľkú, keďže na ochranu telesnej integrity navrhovateľky postačuje aj vzdialenosť 20 metrov, na ktorú sa nebude môcť osoba, ktorá návrh nepodala priblížiť (s výnimkou upravených výnimiek zo zákazu priblíženia sa k nej). Vzdialenosť 50 metrov je podľa názoru súdu neprímeraná aj z toho dôvodu, že nie je vylúčené, že osoba, ktorá návrh nepodala sa môže ocitnúť aj vo vzdialenosti kratšej ako 50 metrov bez toho, aby k tomu smeroval jej úmysel (náhodné stretnutie strán sporu). V tomto kontexte súd poukazuje aj na uznesenie Krajského súdu v Nitre, sp. zn. 7Co/37/2022 zo dňa 13.05.2022, kde odvolací súd zdôraznil, že vzdialenosť 50 metrov je neprímerane veľká a v reálnom živote môže medzi dotknutými osobami spôsobiť problémy, keď odporca ani nemusí vedieť, že navrhovateľka sa nachádza od neho vo vzdialenosti menšej ako 50 m, pričom preukázanie takejto skutočnosti je veľmi náročné. Preto odvolací súd tento výrok napadnutého uznesenia zmenil tak, že určil vzdialenosť nie menšiu ako 20 m, ktorá vzdialenosť je vyhovujúca jednak pre ochranu telesnej integrity navrhovateľky a zároveň pre jej dodržanie zo strany odporcu.

17. V predmetnom prípade súd nariadil neodkladné opatrenie pred začatím konania, ktoré časovo neobmedzil, preto navrhovateľke neuložil podľa § 336 ods. 1 veta druhá CSP povinnosť podať žiadnu žalobu vo veci samej a ani nevymedzil podľa § 330 ods. 1 CSP dobu trvania neodkladného opatrenia.

Trvanie tohto zákazu súd časovo neobmedzil, nakoľko nová právna úprava upustila od doterajšej koncepcie predbežnosti poskytovanej ochrany a tým po nariadení navrhovaných opatrení nemusí nevyhnutne nasledovať konanie vo veci samej. Keďže je predpoklad, že neodkladným opatrením sa dosiahne trvalá úprava pomerov, súd neuložil navrhovateľke povinnosť podať návrh vo veci samej. Nová právna úprava rovnako pripustila nariadenie neodkladného opatrenia, ktorého obsah by bol totožný s výrokom vo veci samej (§ 330 ods. 2 CSP), na rozdiel od úpravy podľa Občianskeho súdneho poriadku, pri ktorej dočasnosť predbežných opatrení vylučovala možnosť takého výroku, ktorý by bol obsahovo totožný s výrokom vo veci samej. Výnimky z predchádzajúcej právnej úpravy však už pripustila aj doterajšia judikatúra. Zároveň súd nepoučoval osobu, ktorá návrh nepodala o možnosti podať žalobu vo veci samej proti navrhovateľke, keďže z hľadiska hmotného práva nie je žiadna žaloba možná, preto poučil strany o možnosti podať návrh na zrušenie neodkladného opatrenia, za predpokladu, že pominú dôvody, pre ktoré bolo neodkladné opatrenie nariadené.

18. Pretože navrhovateľka nezaplatila súdny poplatok z návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorého je poplatníkom podľa § 2 písm. a) zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch, súd jej túto povinnosť uložil týmto uznesením vo výške 33 eur podľa položky 1 písm. c) Sadzobníka zákona o súdnych poplatkoch do 3 dní od právoplatnosti tohto uznesenia podľa § 8 ods. 4 zákona č. 71/1992 Zb.

19. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa jej úspechu vo veci.

20. Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

21. Podľa § 262 ods. 2 CSP, o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie v lehote do 60 dní po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

22. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP v spojení s § 262 ods. 1 CSP. Pretože navrhovateľka bola v konaní v celom rozsahu úspešná, súd jej priznal nárok na náhradu trov konania proti osobe, ktorá návrh nepodala. O výške trov konania rozhodne súd samostatným uznesením vydaným súdnym úradníkom po právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Poučenie:

2 16C/104/2023

Proti výrokom I. a II. tohto uznesenia je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom Okresného súdu Nitra na Krajský súd v Nitre (§ 357 písm. d) CSP).

V odvolaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis a spisová značka tohto konania. (§ 127 ods. 1 a ods. 2 CSP). V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). (§ 363 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. (§ 364 CSP)

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. (§ 365 ods. 3 CSP)

Neodkladné opatrenie je vykonateľné doručením, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné súdne rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov.

Proti výroku III. a IV. tohto uznesenia nie je odvolanie prípustné.